Homas
the spiritual way to success
K. Krishna Prasad Bhat
Website: http://homas.in
Email: homasonline@gmail.com
Mobil: 8000858858 /9940406777

अथ सन्तानप्रकरणप्रसङ्गात् रेणुकाकल्पोक्तप्रकारेणापि तत्प्रकारो लिख्यते —

भार्गव ऋषिः । पङ्क्तिः छन्दः । रेणुका देवता । क्लीं बीजम् । स्वाहा शक्तिः । क्लां हृत् । क्लीं शिरः । इत्याद्यङ्गानि । ध्यानम् —

वामे शूलकपालयुग्ममितरे खड्गं क्वणड्डिण्डिमं
विभ्राणां करपङ्कजैस्त्रिनयनां नागाष्टभूषोज्ज्वलाम् ।
नानाकोटियुगान्तसूर्यसदृशां नानाज्वलद्भूषणां
दक्षालम्बितवामसुद्रितपदां श्रीरेणुकामाश्रये ॥

क्लीं नमो भगवति रक्तपश्चमि रेणुकादेवि दह दह पच पच अखिलजनं मे वशं कुरु स्वाहा क्लीं । इति अष्टत्रिंशदर्णो मन्त्रः । अयुतं जपः । अरविन्दादिकामबाणप्रसूनैः दशांशं होमः ॥

अथ यन्त्रम्—

षट्त्रिंशत्कोष्ठके यन्त्रे रेणुकामन्त्रमुत्तमम् ।
लिखित्वा क्लींतु शूलाग्रे साध्यनामादिसंयुतम् ॥

घृते लिख्य इदं यन्त्रं जप्त्वा मन्त्रं सहस्रकम् ।
पिबेद्वन्ध्या सुपुत्रार्थी पुत्रिणी भवति ध्रुवम् ॥

वटाग्रं निम्बबीजं च स्तन्येन पयसा पिबेत् ।
गर्भं प्रसूयते वन्ध्या दैवकोपाच्च मुच्यते ॥

प्रयोगान्तरम्—

अङ्कोलमूलवल्कं तु चूर्णयित्वा गुडेन युक् ।
काकाण्डतुल्यमश्नीयात् पुत्रिणी सा भविष्यति ॥

अङ्कोलं वृक्षविशेषः । ஏறழிஞ்சில்

अश्वत्थमूलं संगृह्य वन्दाकां वा पयोयुताम् ।
पिबेत्तदुभयं वापि प्रशस्तं गर्भधारणे ॥

वन्दाकं புல்லூரி पुल्लूरीहिमणताहेत् ।

पिष्ट्वा शिरीषपुष्पाग्रं पयोघृतसमन्वितम् ।
ऋतुस्नाता पिबेद्वन्ध्या लभते गर्भमुत्तमम् ॥

शिरीषस्य पुष्पाग्रमिति शिरीषस्य पुष्पं च तदग्रं चेत्यर्थः । शिरीषपुष्पं வாகைப்பூ.

सहदेवीश्रियोर्मूलं पिष्ट्वा चाग्रसमन्वितम् ।
पिबेत्क्षीरेण नारीणां गर्भलाभाय शस्यते ॥

,सहदेवी–ஸ்ரீதேவியார்-செங்கழநீர் श्रीति–ஸ்ரீதாளி

सप्तपर्वत्वचां पिष्ट्वा दापयेत् क्रिमिनाशने ।
संपिष्ट्वा वज्रवल्लीं च नवनीतेन दापयेत् ॥

क्रिमिः पतति देवेशि द्विदिनादायतेक्षणे ।

क्रिमिरिति–वन्ध्यात्वकारकः क्रिमिरित्यर्थः । वज्रवल्ली–मङ्गरोली–பெரண்டை सर्वत्र मूलमन्त्रेण जपश्च ॥

प्रयोगान्तरम् —

अग्निं ज्वाल्यार्कसमिधा आसुरीमर्कदुग्धकम् ।
तन्नाम्ना जुहुयाच्छत्रुः स्फोटकान्म्रियते ध्रुवम् ॥

तन्नाम्नेति, साध्यनामयुतेन मूलमन्त्रेणेत्यर्थः । आसुरी–मोहर्या கடுகு.

आसुरीं क्षीरसंयुक्तां जुहुयाच निवृत्तये ।

प्रयोगान्तरम्—

अर्काग्नावासुरीं चैव कटुत्रयसमन्वितम् ।
अर्कक्षीरं च लवणं तैलाक्तं जुहुयाद्व्रती ॥

सप्ताहान्म्रियते शत्रुः नात्र कार्या विचारणा ।

कटुत्रयं-शुण्ठी, मिरे, पिप्पली சுக்கு, மிளகு, திப்பிலி.

आसुरीमश्वरोमाणि एकीकृत्य हनेद्व्रती ।

अष्टोत्तरशतावृत्त्या सोपस्मारेण गृह्यते ॥

घृतेन जुहुयाद्देवि स्वस्थो भवति नान्यथा ।
आसुरीं लवणं चैव अष्टोत्तरशतं हुनेत् ॥

ज्वरेण पीड्यते शत्रुः स्वस्थो निम्बघृतैर्भवेत् ।

आसुरी-मोहर्या । निम्बं வேம்பு.

आसुरीनिम्बपत्राणि अष्टोत्तरशतं हुनेत् ।
स्फोटकैर्गृह्यते शत्रुः स्वस्थो होमात् घृतस्य तु ॥

आसुरीव्याघ्ररोमाणि एकीकृत्य हुनेद्व्रती ।
शिरोभ्रमणमेव स्यात् शत्रोः क्षीरेण शाम्यति ॥

आसुरीखररोमाणि एकीकृत्य हुनेद्व्रती ।
अपस्मारो भवेच्छत्रोः स्वस्थः क्षीरेण सुन्दरि ॥

मार्जारस्य तु रोमाणि आसुरीं यस्तु हूयते ।
अष्टोत्तरशताच्छत्रुः भवेत्पंगुर्महेश्वरि ॥

औदुंबरस्य क्षीरेण स्वस्थो भवति नान्यथा ।

निग्रहवश्यप्रधानोऽयं मन्त्रः । प्रयोगः सन्तानप्रधानश्च ।

अथ गुरुशिष्ययोर्लक्षणं लिख्यते—

अतो हिताय जगतां प्रथितं शितचेतसाम् ।
अद्य संक्षिप्य वक्ष्यामि लक्षणं गुरुशिष्ययोः ॥

स्वच्छस्वच्छन्दचरितः स्वच्छधीस्त्यक्तहृच्छयः ।
देशकालादिविद्देशे देशे देशिक उच्यते ॥

अग्रगण्यस्समग्रज्ञः निग्रहानुग्रहक्षमः ।

षड्वर्गविजयव्यग्रोऽनुग्रोऽपि गतविग्रहः ॥

शुक्लः शुक्लांशुकोऽक्लिष्टकर्माऽविक्लवमानसः ।
वेदवेदाङ्गविद्वादी वेदिता विदितागमः ॥

इष्टदोऽनिष्टसंहर्ता दृष्टादृष्टसुखावहः ।
रतोऽविरतमर्चासु परं पुरमुरद्विषोः ॥

दान्तोऽतान्तश्शान्तमना नितान्तं कान्तविग्रहः ।
स्वदुःखकारणेनापि परस्य तु सुखोद्यतः ॥

ऊहापोहविदव्यग्रोऽव्याकुलो मोहवर्जितः ।
आज्ञानुकम्पी विज्ञातज्ञानो ज्ञातपरेङ्गितः ॥

निरंशस्स्वांशवित्सर्वसंशयच्छिदसंशयः ।
नयविद्विनयोपेतो विनीतोऽनीतिरात्मवान् ।
व्याधिरप्रापितव्याधिस्समाधिनिधिसंयुतः ॥

श्रुतिशूरोऽतिधीरश्च वीरो वाक्यविशारदः ।
वर्गोपेतसमारम्भो गम्भीरो डम्भवर्जितः ॥

आदर्श इव विद्यानां न तु दर्शनदूषकः ।
असौ मृग्यश्च दृश्यश्च सेव्यश्चाभीष्टमिच्छता ॥

शिष्यस्तदावर्जनकृत् देहेन द्रविणेन च ।
तस्य पादारविन्दोत्थरजःपटलभूषणः ॥

स्नानमप्राप्य न प्राप्यं (प्राप्यः) प्रायो बुद्धिमतेच्छया ।
नित्यशः कायवाक्चित्तैः लिङ्ग्येकाब्दाधिकावधि ॥

परिचर्यापरश्शिष्यः स्यात्सुसंयतमानसः ।
तं तथाविधमालक्ष्य सदाऽवितथवादिनम् ॥

मातृतः पितृतश्शुद्धं बुद्धिमन्तमलोलुपम् ।
अस्तेयवृत्तिमास्तिक्ययुक्तं मुक्तिकृतोद्यमम् ॥

अकल्मषं मृषाहीनमहीनद्रव्यमानसम् ।
ब्रह्मचर्यापरं नित्यं परिचर्यापरं गुरोः ॥

अल्पाशनिद्रं पूजयामनल्पकृतकल्पनम् ।
अधीतवेदं स्वाधीनमनाधिं व्याधिवर्जितम् ॥

तरुणं करुणावासं परितोषपरं गुरोः ।
सुवेषमेषणातीतममलं विमलाशयम् ॥

सुप्रसन्नं प्रसन्नाङ्गं सदा सन्निहितं गुरोः ।
परोपकारनिरतं विरतं परदूषणे ॥

मातृवद्गुरुपत्नीं च भ्रातृवत् तत्सुतानपि ।
स्मरन्तमस्मराबाधं स्मितोपेतमविस्मितम् ॥

परिग्रहेत्परीक्ष्यैवं शिष्यमेवंविधं गुरुः ।
अलसं मलसंक्लिन्नं क्लिष्टं क्लिष्टान्वयायजम् ॥

सभान्वित*मङ्गहीनं चण्डं पण्डितमानिनम् ।
रागिणं रोगिणं भोगलालसं बालसम्मतम् ॥

रौद्रं दरिद्रं निद्राळुं माद्यन्तं क्षुद्रचेष्टितम् ।
नृशंसमन्धं बधिरं पङ्गुं व्यङ्गममङ्गळम् ॥

अतिदीर्घमतिह्रस्वमतिस्थूलं कृशात्मकम् ।
आदित्सुं कुत्सितं वत्सं बीभत्सुं मत्सरात्मकम् ॥

परदारपरं भीरुं दारुणं वैरिणं सताम् ।
लुब्धं त्वलब्धवैदग्ध्यं स्तब्धं लुब्धकबान्धवम् ॥

---

* अगम्भीरं इति ख, ग, घ मातृकापाठः ।

सुखिनं मुखरं दुर्मं दुर्मुखं दुःखमानसम् ।
प्रत्यग्रमुग्रं व्यग्रेहमग्रगण्यं दुरात्मनाम् ॥

भ्रष्टहृतं तमस्स्पृष्टशिष्टमिष्टापहं नृणाम् ।
स्वार्थकृत्यप्रसिद्ध्यर्थं निरर्थारम्भिणं शठम् ॥

ईदृग्विधं गुरुश्शिष्यं न गृह्णीयात् कदाचन ।
यदि गृह्णाति मोहेन प्रायो गुरुमपि स्पृशेत् ॥

मन्त्रिदोषो यथा राज्ञि पत्यौ जायाकृतं यथा ।
तथा शिष्यकृतो दोषः गुरुमेति न संशयः ॥

स्नेहाद्वा लोभतो वापि योऽनुगृह्णात्यदीक्षया ।
तस्मिन्गुरौ सशिष्ये तु देवताशाप आविशेत् ॥

मधुद्विपि महादेवे मातापित्रोः महीभृति ।
भक्तिरेषां पदाम्भोजे भा(का)र्या निजगुरोस्सदा ॥

छायाज्ञापादुकोपानद्दण्डांश्च शयनासने ।
यानं मनोगतं चान्यदन्तेवासी न लङ्घयेत् ॥

व्याख्याविवादस्वातन्त्र्यकामिताकाम्यजृम्भिताः (तान्) ।
निद्राकुतर्कक्रोधांश्च त्यजेद्गुरुगृहे सदा ॥

सङ्ग्रामधर्मविण्मूत्रसर्गनिष्ठीवनादिकम् ।
परित्यजेत्परिज्ञातां वमीं च गुरुमन्दिरे ॥

ग्राहोक्तिमनृतं निन्दां ऋणं च वसुविक्रयम् ।
परित्याज्यं गुरौ तस्य सपत्नैश्च समागमः ॥

इष्टं वाऽनिष्टमादिष्टं गुरुणा यत्तु गुर्वपि ।
त्वरया परया कुर्यात् धिया सम्यगजिह्मया ॥

कर्मणा मनसा वाचा सदा भक्तियुजा गुरुम् ।
निर्व्याजं पूजयेच्छिष्यो निजकार्यप्रसिद्धये ॥

लोकोद्वेगकरी या च या च कर्मनिकृन्तनी ।
स्थित्युच्छेदकरी या च तां गिरं नैव भाषयेत् ॥

रम्यमप्युज्ज्वलमपि मनसोऽपि समीप्सितम् ।
लोकविद्वेषणं वेषं न गृह्णीयात्कदाचन ॥

इत्याचारपरः सम्यक् आचार्यं यस्समर्चयेत् ।
कृतकृत्यः स वै शिष्यः परत्रेह च नन्दति ॥

इति प्रपञ्चसारसारसंग्रहे गीर्वाणेन्द्रविरचिते
द्वात्रिंशः पटलः ॥

इति प्रपञ्चसारसारसंग्रहः समाप्तः ॥